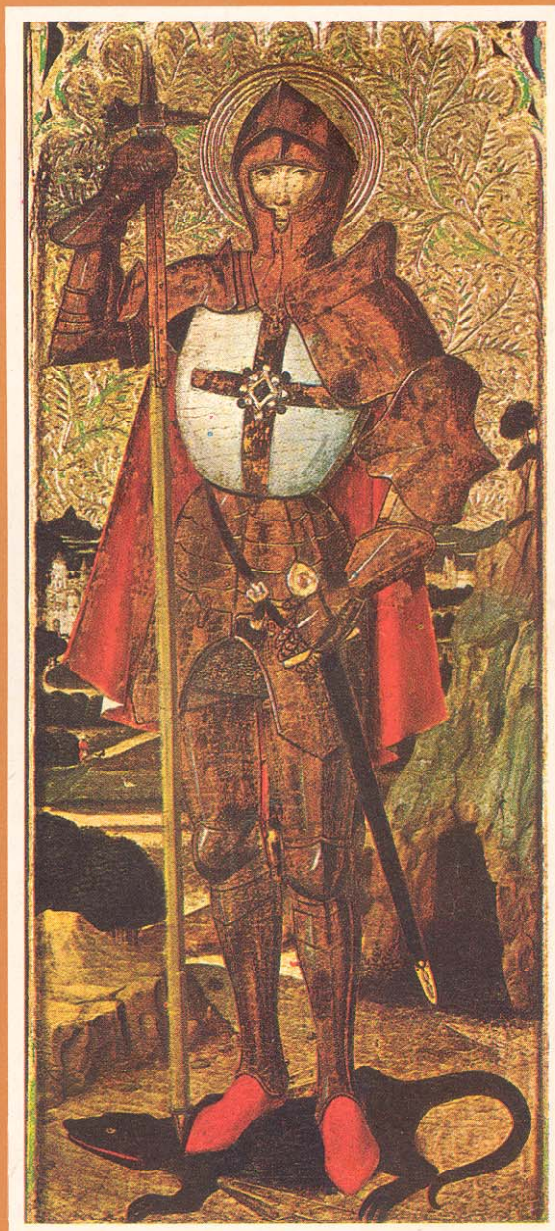

abril 1983 – n.º 146

BUTLLETERÍ

revista de l'associació del personal de la Caixa

Dia 21 de desembre de 1982

La Junta Directiva saludarà el Sr. Vilarasau el dia 24 per desitjar-li un Bon Nadal, i aprofitarem l'ocasió per presentar la sollicitud de subvenció en base al pressupost de la temporada 82-83. Aquests pressupostos són orientatius a efectes de LA CAIXA, doncs fins que no siguin aprovats per la Junta Rectora no tenen caràcter definitiu.

Es torna a parlar de l'elecció de President i s'obre camí la idea, a petició del Vice-President En Josep Masip, de demanar la votació a la Junta Rectora.

Hi ha ambient de Festa, estem a prop del Nadal i la reunió s'enllestix més ràpidament que altres vegades.

Dia 28 de desembre de 1982

Pràcticament tota la sessió és dedicada al comentari de la visita a la Direcció General que fou molt amable i molt d'acord amb l'esperit de les Festes Nadalenes. Però l'entrevista amb el Sr. Solà es convertí en reunió de feina. La qüestió dels pressupostos, la filosofia del que és LA CAIXA i d'allò que és l'Associació fou discutida amb precisió i al final s'arribà a acords viables i convenients per les dues parts: l'Associació refarà la proposta de subvencions, demanant la diferència entre cobraments i pagaments, i LA CAIXA respectarà l'autonomia tradicional de l'Associació. S'acorda retornar a la Caixa el sobrant del tancament del 81/82.

A causa de la Trobada de Lleida del dia 15 de gener, s'acorda ajornar la Rectora pel dia 23 de gener.

Una mica cansats aixequem la reunió, desitjant-nos mútuament un Bon Any Nou.

Per la transcripció lliure de les actes
Faustí Millan ■

A LA MEMÒRIA D'EN RAMON MOLERA

Fa pocs dies ens ha deixat l'amic Molera per anar en recerca d'àmbits més amples, d'un món millor. Ell ha viscut quasi tota la seva vida a dalt la serra des d'on podia contemplar de més a prop el cel blau i embadalir-se contemplant les valls que et porten a la plana i al mar. De la seva Vila n'havia fet el seu món, però no un món petit i esquifit tancat al redós d'un campanar, ans al contrari obert a tots els aires de la cultura.

Començà a treballar a LA CAIXA l'any 1947 i l'any 1965 era nomenat Delegat de la Sucursal de Moià, el seu poble, càrrec que ha regentat dignament fins ara. Però LA CAIXA, essent molt per al seu esperit inquiet, no ho era pas tot. Ell ocupava les seves hores de lleure, hores que moltes vegades arrabassava a la son, en una infinitat d'activitats de caire cultural que l'omplien enterament. Així el veiem com a cofundador de la Revista LA TOSCA, que es publica a Moià, i en la qual escrivia habitualment, després d'haver-ne estat redactor en cap. Fou fundador de

l'Escola de Treball a Moià, impulsor de Certàmens Literaris, d'Exposicions de tota mena com filatèliques, numismàtiques, històriques i fou un puntal de la Festa de l'Arbre Fruïter.

Però hi ha un altre aspecte molt especial de la personalitat d'En Molera i és la seva dedicació permanent a l'Esperanto, bella idea que recerca la germanor entre tots els homes i pobles. A aquesta dèria hi dedicà moltes i moltes hores, hi dedicà la seva vida. De tot això, en aquest Butlletí, ens en parla el P. Manuel Casanovas, il·lustre esperantista nostre i del món, a qui cedim unes planes de la nostra revista, doncs creiem que parlar d'En Molera i de l'Esperanto és parlar de la Cultura Universal.

Amic i company Molera! Tingues cura des del més enllà de mantenir ben vives les teves obres: La Caixa, La Tosca, La Llengua Universal, que no siguin un record sinó que puguin mantenir la virior que tu somniaves.

Faustí Millan ■

L'AMIC MOLERA ESPERANTISTA

Que el personal de la *Caixa de Pensions per a la Velleja i d'Estalvis* em perdoni la intromissió en aquestes pàgines. Però és que necessito esbravar-me. Us haig de parlar de l'amic que tots acabem de perdre, l'amic Ramon Molera i Pedrals. Ja sé que la gent de la Caixa en va fer la coneixença molt abans que jo, però deixeu-m'hi dir també la meua; si més no, serà des d'un punt de vista un xic diferent del vostre: veient-hi, no ja el company de la Caixa, sinó l'amic esperantista amb qui he compartit un mateix ideal.

L'any 1963, quan vaig assistir per volta primera a un congrés dels conreadors de l'idioma internacional (el 24è. Congrés Espanyol d'Esperanto, Barcelona, juliol del 1963), jo era tan sols un principiant, delerós de no perdre'm cap detall d'aquella meravella; però ell, als quaranta-un anys d'edat, ja era un personatge important i un autèntic veterà dins el moviment esperantista, com vaig poder comprovar durant el congrés.

Al cap de nou mesos (el 26 d'abril de 1964), a Vilanova i la Geltrú, els esperantistes catalans celebràvem el 16è. Aplec. Aquesta vegada em va tocar sortir de l'actitud passiva d'espectador embadalit i estrenar una nova experiència, certament inoblidable: la de predicar un sermó en esperanto durant la missa multitudinària dels apleguistes —entre el quals, a més de catalans, n'hi havia d'altres pobles ibèrics i fins de països llunyans de l'estranger. I fou aquell mateix dia, sortint del dinar de germanor, quan la nota discordant donada per l'estirabot d'un dels assistents em va permetre de copsar tota la grandesa humana de l'amic Molera. Un individu busca-raons —d'aquests que no manquen en cap agrupació humana, per idealista i espiritual que sigui— es feia dir president d'un determinat centre esperantista sense ni tan sols haver

apès l'esperanto. Com que alguns dels assistents li ho van retreure, ell va sortir tot indignat i deixà anar aquestes paraules: —Si volen guerra, tindran guerra! Tan bon punt l'amic Molera ho sentí, recordo que amb gran dignitat, però suaument, com acarasant i renyant alhora, li va dir, amb veu amorosida: —No, no és pas aquest l'esperit de l'esperantisme... I el temps es va encarregar prou de demostrar quin d'ells dos havia assimilat l'autèntic esperit. Després d'aquell episodi que me'ls havia deixats tots dos tan ben retratats, aquell improvisat president, inèdit encara en el món esperantista, es va fer fonedís i no se l'ha vist mai més en cap activitat relacionada amb la llengua internacional; mentre que l'amic Molera, sense cap afany de lluïment, però posant-hi molt d'esforç i molta il·lusió, continuà incansable, treballant per l'ideal fins a la mort, aquesta mort que ara ens l'ha arrabassat, quan tot just tenia seixanta anys i pensava fer encara tantes coses en la gran causa de fomentar la germanor universal. L'un, el que volia guerra, es cansà de seguida i ho va deixar córrer tot; l'altre, el que volia pau, prosseguí, paradoxalment, el combat —un combat pacífic, és clar— fins a la fi.

De llavors ençà, són innumbrables les ocasions en què he pogut ser testimoni de les activitats de l'amic Molera. Els seus compatricis saben prou què ha representat, a Moià, la seva presència. Tot allò que es bellugava, tot allò que era viu, que era autèntic, tot allò que demanava esforç, entusiasme i perseverança, duia sempre l'empremta de Ramon Molera o comptava amb el seu escalf —l'Escola del Treball, L'Agrupació Cultural LA TOSCA i el seu Butlletí, la llar dels jubilats L'ESPLAI, els Homenatges a la Velleja, la Festa de l'Arbre Fruiter, i tantes coses més. Però no tots els moianesos han conegut el Molera de projecció na-

cional i universal. Potser només els carters de Moià l'han pogut entrellucar, a través de les muntanyes de correspondència, amb els segells més exòtics, que al llarg d'aquests anys han hagut d'anar traginant cap a can Molera.

Fóra impossible de resseguir l'activitat esperantista del nostre amic —exposicions de tota mena; organització de cursos per correspondència i innumbrables conferències i lliçons; assistència a reunions, diades, aplecs i congressos esperantistes locals, nacionals, estatals i internacionals; delegat local, i més tard a tot Espanya, de l'Associació Universal d'Esperanto, etc. Recordo les interessants conferències amb diapositives sobre els seus viatges, concretament, entre moltes altres, les que va fer a Girona sobre Txecoslovàquia i altres països, a Sant Feliu de Codines sobre el Congrés universal de Budapest, a Moià (1981) sobre el congrés universal de Brasília. I, darrerament, les emissions en esperanto de Ràdio Varsòvia li havien donat la sorpresa d'un premi que li permeté viatjar de franc a Polònia i fer-hi uns quants dies d'estada.

La seva cordialitat natural, unida a la preciosa clau que li proporcionà l'esperanto, va fer que se li obrissin de bat a bat les portes, i sobretot els cors, arreu del món.

Mentre els polítics a l'ONU i quan viatgen, i els grans savis en els seus congressos, depenen contínuament dels intèrprets o de la traducció simultània, el nostre amic es ficà el món a la butxaca i, sense cap auricular ni cap traductor, va poder dialogar àmpliament amb gent de totes les llengües i de totes les ideologies. Ningú no imposa la llengua a ningú. Ningú no s'ha d'ajupir ni ha de cedir davant de ningú. Tots iguals: el qui parla una llengua imperial de cinc-cents milions com el qui en parla una de minoritària de

deu mil parlants. Totes dues tenen la mateixa dignitat i mereixen el mateix respecte. Que cadascú parli i estimi i conreï la seva llengua dins el propi país. Però que els uns i els altres basteixin entre ells el pont de l'entesa mitjançant una llengua neutral sense cap fortor d'imperialisme, una que no sigui de ningú i pugui esdevenir de tots. Així ho han entès milions d'homes i dones, d'ençà que el Dr. Zamenhof publicà el primer manual el 1887. Així ho va entendre el nostre amic Molera, d'ençà que un dia del 1938, en plena guerra, féu la descoberta providencial d'una gramàtica d'esperanto. Una descoberta que havia d'esdevenir decisiva en la seva vida i en la seva activitat.

Jo, que vaig fruit de la seva amistat, i fins compartir més d'un cop la seva taula familiar, acollit tan amablement per tota la família Molera-Urgellés, m'inclino emocionat davant la seva memòria.

Havent conegut l'amic Ramon Molera i Pedrals quan era delegat de la Caixa a Moià, vaig poder veure en ell la més clara confirmació d'una confiança que anys abans algú m'havia fet, mig a cau d'orella: el personal de la Caixa és molt selecte... L'amic Molera, indubtablement, era un selecte entre els selectes.

Manuel Casanoves i Casals ■

(President de l'Associació Catalana d'Esperanto)

LA JUBILACIÓ D'ALFONSO MOYANO

Han passat uns mesos des de la jubilació del nostre amic i company Alfonso Moyano. Encara ens sembla increïble que no aparegui darrera la mampara amb el darrer imprès sollicitat, posant en ordre els nostres esborranys i convertint els nostres galimantias en autèntiques obres d'art. De vegades, després de les seves transformacions, ens arribàvem a sentir importants.

Essent molt elevada la seva professionalitat, també ho han estat les seves qualitats humanes. En nombroses ocasions la seva experiència i serenitat davant la vida ens servia per marcar el ritme adient a l'esdevenir diari. Tots confiem que ell també ens recordi amb el mateix goig i sàpiga trobar algun moment per venir a saludar-nos i compartir algunes hores, ja sigui fent esport o programant motius per trobar-nos. No és la meva intenció donar un to de tristesa a aquestes ratlles, ja que tots ens sentim copartípics de les seves merescudes vacances.

Sabem que la seva vena d'artista arribarà a la seva plenitud els propers decennis. Qui més qui menys ha vist l'esbós de la seva caricatura dibuixada per Alfonso. A mi em tocà

un barret i un bigoti mexicans i alguna corba indiscreta que despertà les riallades dels observadors. És una de les seves grans aficions... i aptituds.

Encara ha de gastar moltes bambes en la pista de tennis; la Mediterrània estarà vigilada per les seves incursions de llop de mar; el Pirineu comptarà amb un nou visitant i, després d'unes lliçons del seu amic Vidal, fins i tot les truites menjaran els seus hams. Amb prudència, frenant els impulsos de joventut, les pistes d'esquí el tindran com hoste habitual.

Com a conclusió a aquesta breu referència a la jubilació del nostre amic Alfonso vull destacar que ens deixa un testimoni de la seva gran professionalitat. Tots nosaltres ens sentiríem molt satisfets de poder complir el nostre treball amb el respecte als altres que ell sempre ha mostrat, amb l'amor que ell ha tingut cap a qualsevol lletra o logotipus que reflectís l'autèntic esperit de la Caixa i amb l'amistat que ens ha demostrat, de la qual volem seguir gaudint.

Jaume Trasobares Marín ■

Alfonso Moyano rep l'homenatge dels seus amics i companys en el transcurs del sopar celebrat amb motiu de la seva jubilació.

